

SOĞAN YETİŞTİRİCİLİĞİ (Allium cepa L.)

TOPRAK

İyi yapıya sahip , iyi süzgeçli toprak kullanınız.

GÜBRE

Gübre uygulamasının oranı , yakın zamanda yapılmış toprak analizinin sonuçlarına göre belirlenmelidir. Burada belirtilen tavsiye , sadece genel bir yaklaşım olarak değerlendirilmelidir.

N : 10 kg N/dekar

P : 10 kg P₂O₃/dekar

K : 20 kg K₂O/dekar

EKİM REHBERİ

	EKİM	HASAT
Erken ekim * :	b , Mart / b , Nisan	o , Ağustos / b , Eylül
Normal ekim * :	s , Mart / Nisan	s , Ağustos / s , Eylül

* : yerel koşullara göre değişir (b=başlangıç , o=dönem ortası , s=dönem sonu)

GENELDE KULLANILAN EKİM SİSTEMLERİ :

- 1.50 m yatakta 5 sıra Sıralar arasında 27 cm , yatakla arasında 42 cm
- 1.50 m yatakta 4 çift sıra Sıralar arasında yaklaşık 5 cm. Her bir çift sıranın arasında 26 cm
- 1.50 m yatakta 8 sıra Sıralar arasında 12 cm , yataklar arasında 42 cm

Sistemler normalde pnömatik ekim makinesi ile ekilir. Yataklar arasında genelde 40 cm kullanılır. Bir çok yetiştirici 5 sıra yerine artık 4 çift sırayı tercih etmektedir. Bu değişiklikteki amaç , daha büyük boy soğan yetiştirmektir. Ayrıca mekanik zararlı ot kontrol imkanları azalır.

EKİM YOĞUNLUĞU :

* Hibridler : Sağlıklı tohum 3-4 ünite / ha (1 ünite = 250.000 tohum)

* O:P : Sağlıklı tohum 4 ¼ -4,7 ünite / ha

- * Metrekare başına 25-30 bitki
- * Ekim derinliği : ± 2 cm

HASAT

Yeşillik , soğanın toplanması sırasında veya daha önce koparılır. Soğanları rüzgarda kuruttuktan sonra hasat ediniz. Sonra soğanları , saplarından kurutunuz ve depoya getiriniz. **Soğanın baş kısmının nemli ortamlarda kesilmesi hastalık (Neck rot 'botrytis Alli') riskini artırır.** Soğanlar ya hemen alınır yada otların üzerinde tarlada birkaç gün kurusun diye bırakılır. Havanın kuru ve güneşli olduğundan emin olunuz.

SAKLAMA

Kaliteyi devam ettirebilmek için soğanın saklanması büyük dikkat ve özen gerekir. Hasat döneminde her yıl zorluklar yaşanır ve bu da , saklama sırasında dikkat gerektirir. Bizim genel tavsiyemiz şudur : çok yüksek olmayan derecelerde tedrici kurutma. Ürünün 20°C 'de kurutulması tavsiye edilir. Soğan kuruyana kadar bu işleme devam edilmelidir. Daha sonra 2-3 hafta süresince havalandırma yoluyla veya her gün sıcaklığı $0,5^{\circ}\text{C}$ indirerek , $+3^{\circ}\text{C}$ 'ye ulaşana kadar kurutma işlemi devam eder. Aralık ayının sonuna kadar.

ZARARLI OT KONTROLÜ

MEKANİK KONTROL

Zararlı ot kontrolü , ekim yapıldıktan sonra mekanik olarak yapılır.

KİMYASAL KONTROL

Bir çok zararlı otun kimyasal yolla yapılabilir. Bitki çıkmadan önce ve çıktıktan sonra , tohum yatağında yabancı ot öldürücü kullanılabilir. Herhangi bir ot öldürücü kullanmadan önce , kullanımı hakkında , zararlı ot ve mahsul üzerindeki etkileri , güvenlik dönemleri , uygulama oranı ve metodu hakkında her şeyi bildiğinizden emin olunuz. Eğer şüphedeyseniz bir uzmandan veya teknisyenden yardım alınuz.

HASTALIK VE ZARARLILAR

GENEL

Yüksek kalitede sebze yetiştirmede başarı sağlamak için hastalık ve böcek kontrolünün zamanında ve doğru şekilde yapılması çok önemlidir. Doğru teşhis yapıldığı takdirde , uygun kontrol yapma imkanına sahip olabilirsiniz. Eğer şüphemiz var ise , bir uzmana başvurunuz. Zararlı hayvan veya hastalık belirtilerinin ilk sinyallerine karşı uyanık olunuz ve hemen gerekli tedavi yollarına başvurunuz. Şunu

unutmayınız ki önlem almak tedavi etmekten her zaman daha iyidir. Her zaman önlem kontrollerinizi yapınız.

Piyasada büyük miktarda “Böcek İlaçlar” veya Bitki Koruma İlaçları mevcuttur. Doğru kullanıldığı takdirde , bu ilaçlar güvenli ve etkili olur ancak yanlış kullanılırlar ise , hem tehlikeli hem de etkisiz olabilir. Herhangi bir böcek ilacı kullanmadan önce üzerindeki veya içindeki tarifi dikkatlice okuyunuz.

BOTRYTİS YAPRAK MANTARI

Botrytis squamosa (mantar)

Yaprığın tamamı üzerinde beyaz-sarı batık noktalar oluşur. Bu noktalar çoğalınca bitki ölür. Bu mantar , nemli ortamlarda meydana gelir.

BOYUN KÜFÜ

Botrytis alli (mantar)

Hastalık genelde boyun bölümünde başlar. Etkilenen doku tabakası sulanır ve daha sonra kuruyup gider. Tabakalar arasında ve yüzeylerde gri mycelium oluşur. Sık sık sclerotia (sert siyah şekiller) görülür.

Bu , genelde saklama sırasında ortaya çıkan bir durumdur. Alınması gereken önlem: aşırı derecede Azot kullanmayınız ve hijyenik mahsul yönetimi teknikleri uygulayınız.

PEMBE KÖK

Pyrenochaeta terrestris (mantar)

Topraktan kaynaklanan patojenik bir oluşum. Soğan yüksek ısı koşullarında yetiştiği zaman , kökler önce pembeye , sonra mora ve en sonunda da kahverengine dönüşür , kurur ve ölür. Mahsul , büyümenin herhangi bir aşamasında ilaçlanabilir. İlaçlanmış bitkiler küçük , yumuşak soğan verir.

BASAL KÜFÜ

Fusarium oxysporum (mantar)

Patojen toprak , kök sistemi ve sap dibini bozar. Yer üstündeki belirtisi , yaprakların sararmasıdır. Ciddi durumlarda yapraklar kurur ve çürür. Daha sonraki aşamalarda sap dibi dokuları , saklama sırasında da devam eden bir kuru çürüme sergiler.

SOĞAN MANTARI

Urocystis cepulae (mantar)

Yaprakların dokusunda ve soğanlarda , kuru , kolayca görülen çizgiler belirir.bu doku siyah , tozumsu sporlarla doludur. Etkilenen bitkiler , ciddi biçimde bodur kalır yavaşça kurur ve ölür.

DOWNY KÜFÜ

Peronospora parasitica

Belirtiler en çok sabah erkenden çiğ düştüğünde görülür. Yaprak yüzeyinin üzerinde tüylü bir oluşum meydana gelir. Hastalanan yapraklar beyazlanır ve düşer. Eğer nem yüksekse bulaşma meydana gelir.

BEYAZ-UÇ HASTALIĞI

Phytophthora porri (mantar)

Genelde yaprakların uç kısımlarında başlayan beyaz lezyonlar.bu lezyonlar üzerinde , Alternarie gibi parazit enfeksiyonları kolayca oluşabilir. Lezyonlar , sulu alanlar ile çevrilidir. Ekilenen kısımlar beyaza dönüşecek ve ölecektir.

MOR BLOTCH

Alternarie porri (mantar)

Önce , neredeyse anında kahverengine dönüşen beyazımsı yaprak lezyonları şeklinde görülür. Soğanlar hasat sırasında veya hasat dönemine yakın mantar , tabakanın içindeki yaradan içeri girdiğinde , aşılır.

BEYAZ KÜF

Sclerotium cepivorum (mantar)

Dokunun beyaz ağ ile kaplandığı , çeşitli siyah sertliklerin oluştuğu , karakteristik basal küfü. Bitkinin enfeksiyona yakalanan yaprakları alttan çürür , sarıya döner ve düşer. Hastalıklı topraklardan kaçınınız. İyi mahsul rotasyonu önemlidir.

PAS

Colletotrichem circinans (mantar)

Genelde hasattan hemen önce görülür ve saklama sırasında gelişimine devam eder. Sıcak ve nemli koşullarda , fidelerin gelişimini engeller. En açık belirti , soğanlar üzerindeki küçük koyu yeşil veya koyu siyah beneklerdir.

THRİPS

Thrips tabaci (böcek)

Özellikle kuru sıcak yaz aylarında görülür. Yaprakların üzerinde küçük beyaz lezyonlar belirir. Sarı larvalar yaprak kılıfları arasında bulunur.

SOĞAN SİNEĞİ

Delia antiqua (böcek)

Yumurtadan çıkan beyaz larvalar genç bitkileri yok eder. Daha sonra soğanın içinde kanallar açar. Mantardan oluşan ikinci derece küf , soğanı ciddi şekilde etkiler.

SOĞAN YAPRAK MADENCİSİ

Phytobia cepae (böcek)

Dişi sinekler yaprağın üzerinde oval yumurta bırakır. Birkaç gün sonra larva çatlar ve yaprağın üst ve alt yüzeyinde oyuklar yapmaya başlar. Yaptıkları beyazımsı tüneller , ilk başta dar olur ama larva büyüdükçe genişler.

SOĞAN / PIRASA GÜBRESİ

Acrolepia assectella (böcek)

Larvalar bitkilerin yapraklarında delikler açar. Epidermin altındaki yeşil maddeyi yerler. Sezonun ilerleyen dönemlerinde , olgunluğa eriştiklerinde soğanların içinde kanallar açarlar. Bu da mantar hastalığına yol açar.

SAP VEYA BAŞ NEMATODU

Ditylenchus dipsaci

Genelde genç dokularda olmak üzere , büyümenin herhangi bir aşamasında olabilir. Bitki cüceleşir, döner ve soluklaşır. Şişik bölgeler oluşur ve bazen deri çatlar. Daha yaşlı soğan başlarında uca doğru doku yumuşar. Hastalıklı topraklardan kaçınınız. İyi mahsul rotasyonu önemlidir.

TAVSİYE EDİLEN ÇEŞİTLER :

DAYTONA F1 = 95 GÜNLÜK-- UZUN GÜN

SADONA F1 = 90 GÜNLÜK --UZUN GÜN

BRADLEY F1 = 85 GÜNLÜK-- UZUN GÜN

RECORRA F1 = 80 GÜNLÜK-- UZUN GÜN

*YUKARIDAKİ BİLGİLER GENEL MAHİYETTEDİR.
DAHA GENİŞ BİLGİ İÇİN BİZİ ARAYINIZ*